

23-01-1996

VASTE COMMISSIE VOOR
TAALTOEZICHT

1000 BRUSSEL
Koningsstraat 47
Tel. 02/500.21.11

Aan de heer B. ANSELME
Waals minister van Binnen-
landse Zaken en Ambtenaren-
zaken

Rue des Brigades d'Irlande 2

5100

NAMEN

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

27.137/II/PD
JJP/YS

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 9 november 1995 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht onderzocht tegen de administratie van het ministerie van het Waalse Gewest omwille van volgende feiten :

- vervolmakingscursussen ter gelegenheid van een bevordering voor ambtenaren van Waters en Bossen enkel in het Frans gegeven, en dit ook voor Duitstalige ambtenaren;
- het toesturen in het Frans aan een Duitstalige ambtenaar van Waters en Bossen van een uitnodiging voor een cursus.

Op de vragen om inlichtingen van de VCT hebt u op 16 oktober 1995 het volgende geantwoord :

" De vormingscursussen die geen voorbereiding zijn voor een examen, worden in het Frans gegeven aan de Duitstalige ambtenaren van Waters en Bossen van het Duitse taalgebied. Daarentegen zullen de eerstkomende cursussen voor deze ambtenaren en die hen voorbereiden op een binnenkort te organiseren speciaal examen voor de toegang tot niveau 2, in het Duits gegeven worden aan hogervernoemde ambtenaren. Om te kunnen postuleren voor de rang D 2 bepaalt artikel 18 van het besluit van de Waalse Regering van 17 november 1994 betreffende het statuut van de ambtenaren van het Waalse gewest dat een ambtenaar van rang D 3 aan verschillende voorwaarden moet voldoen, waaronder "aantonen dat hij een beroepsopleiding gevolgd heeft". Artikel 41 van het besluit van de Waalse Regering van 17 november 1994 houdende

bepaalde uitvoeringsmaatregelen inzake het statuut van de ambtenaren van het Gewest stelt dat de ambtenaar "om te kunnen aantonen dat hij een beroepsopleiding gevolgd heeft, die opleiding met stiptheid moet gevolgd hebben".

Zoals in de vorige alinea werd uiteengezet, is er geen examen voorzien bij deze vormingscursussen voor ambtenaren van rang D 3. De ambtenaar dient enkel aanwezig te zijn op het geheel van de vormingscursussen die deel uitmaken van het programma voorzien voor de rang.

De "Direction de la Formation et des Carrières" van het Ministerie van het Waalse Gewest die afhangt van de "Division de la Formation et des Ressources Humaines" is statutair belast met de organisatie van de vorming en de controle op de beroepsvervolmaking voor alle ambtenaren in vast verband van de diensten van de Waalse Regering, het Waals Ministerie van Uitrusting en Transport evenals de instellingen van openbaar nut, m.n. "l'Office Communautaire et Régionale de la Formation Professionnelle et de l'Emploi (FOREM), la Société Régionale Wallone du Logement (SRWL), l'Institut Scientifique de Service Public (ISSEP) et le Port Autonome de Liège".

Het spreekt voor zich dat het Waalse gewest erover waakt dat de bepalingen van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken evenals de bepalingen van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (m.n. de artikelen 35 e.v.) worden nageleefd. Er zullen maatregelen genomen worden teneinde mogelijke moeilijkheden voor ambtenaren van het Duitse taalgebied zoveel als mogelijk te beperken."

De dienst "Waters en Bossen" van het Waalse Gewest is opgedeeld in diverse buitendiensten. Voor het Duitse taalgebied is er het centrum te Luik met de kantonnementen (houtvesterijen) Büllingen, Elsenborn, Eupen en Walhorn. De kantonnementen zijn dus diensten van de Waalse regering waarvan de werkkring niet het gehele ambtsgebied van het gewest bestrijkt, in de zin van artikel 37 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Deze kantonnementen kunnen naargelang van hun werkingsgebied beschouwd worden als:

- diensten van de Waalse Regering met werkkring uitsluitend gemeenten met een speciale taalregeling uit eenzelfde taalgebied (gemeenten uit het Duitse taalgebied) (art. 38 van de gewone wet van 9 augustus 1980);

- diensten van de Waalse Regering met werkkring zowel gemeenten van het Franse als van het Duitse taalgebied (art. 41 van de gewone wet van 9 augustus 1980).

Bovenvermelde diensten gebruiken, gelet op hun werkingsgebied en het feit dat hun zetel in het Duitse taalgebied gevestigd is, steeds het Duits als bestuurstaal (art. 38, 1e lid en 41, 1e lid van de gewone wet van 9 augustus 1980).

In deze diensten kan niemand tot een ambt of betrekking benoemd worden zo hij geen kennis heeft van de taal van het gebied, in casu het Duits (art. 38, 2e lid en 41, 3e lid van de gewone wet van 9 augustus 1980).

1. Wat de cursussen betreft die een voorbereiding zijn op een bevorderingsexamen

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de VCT (cfr. adviezen nr. 17.253 van 18 december 1986, nr. 25.016 van 9 juli 1993 en nr. 26.115 van 30 maart 1995) moeten de kandidaten voor een bevorderingsexamen kunnen beschikken over documentatie in de taal van het examen, i.c. het Duits, zodat zij dezelfde kansen krijgen als de anderstalige kandidaten.

De VCT oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk en gegrond is, althans voor zover er cursussen met het oog op een bevorderingsexamen enkel in het Frans werden gegeven aan ambtenaren van Waters en Bossen, waaronder Duitstaligen.

De VCT neemt evenwel akte van het feit dat de cursussen met het oog op een examen dat toegang naar niveau 2 verleent in het Duits zullen worden gegeven aan Duitstalige ambtenaren van Waters en Bossen.

2. Wat de vervolmakingscursussen betreft die niet de voorbereiding zijn tot een examen

Uit uw antwoord blijkt dat dergelijke cursussen gevolgd moeten worden (loutere aanwezigheid), willen de ambtenaren in aanmerking komen voor een overgang van rang D3 naar D2. Het gaat om beroepsvervolmakingscursussen zonder examen.

In haar advies nr. 23.004 van 13 juni 1991 oordeelde de VCT in verband met vervolmakingscursussen georganiseerd door de "Division de la nature et des forêts, Service de l'Aménagement forestier" bestemd voor alle ingenieurs en leden van het bospersoneel van het Waalse gewest als volgt:

"De houtvesterijen van Walhorn en Eupen zijn diensten die worden bedoeld door artikel 41 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Naar luid van dat artikel gebruiken de diensten van de Waalse Gewestexecutieve waarvan de werkkring zowel gemeenten van het Franse als van het Duitse taalgebied omvat, het Frans of het Duits als bestuurstaal, naargelang hun zetel in het Franse of in het Duitse taalgebied is gevestigd.

Aangezien de bedoelde houtvesterijen hun zetel hebben in het Duitse taalgebied, gebruiken zij het Duits in hun betrekkingen met het personeel.

Het komt de overheid toe erover te waken dat de cursussen door de personeelsleden van Waters en Bossen kunnen worden gevolgd in hun taal, desnoods door een beroep te doen op vertalers.

De VCT oordeelt derhalve dat de klacht ontvankelijk is en gegrond".

Gelet op deze rechtspraak oordeelt de VCT dat de klacht ontvankelijk en gegrond is en dat de vervolmakingscursussen door Duitstalige ambtenaren van de kantonnementen met zetel in het Duitse taalgebied in hun taal moeten kunnen gevolgd worden.

3. Wat de Franstalige uitnodiging betreft

De uitnodiging gaat uit van de "Direction de la Formation et des Carrières" van de "Division de la Formation et des Ressources Humaines" van het ministerie van het Waalse Gewest.

Deze dienst is een gecentraliseerde dienst van de Waalse Regering in de zin van artikel 35 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Overeenkomstig artikel 36, § 2, 2e lid van deze wet gebruiken de diensten van de Waalse regering het Duits voor hun betrekkingen met de openbare besturen met zetel gevestigd in een gemeente van het Duitse taalgebied.

Voor hun betrekkingen met Duitstalige particulieren uit het Duitse taalgebied gebruiken zij overeenkomstig artikel 36 § 2, 1e lid van voornoemde wet en artikel 12 van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, het Duits.

In casu betreft het evenwel een betrekking tussen een gecentraliseerde dienst van de Waalse Regering met een ambtenaar van een buitendienst van het Waalse Gewest.

De VCT oordeelt dat de dienst, naar analogie met de verplichting het Duits te gebruiken enerzijds in de betrekkingen met openbare besturen met zetel in het Duitse taalgebied en anderzijds in de betrekkingen met Duitstalige particulieren, het Duits diende te gebruiken voor zijn briefwisseling met een Duitstalige ambtenaar van Waters en Bossen van Eupen. De klacht is bijgevolg ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS